

STORTINGET

Stortingstidende

Referat fra møter i Stortinget

Nr. 54 · 24. februar
Sesjonen 2020–2021

Møte onsdag den 24. februar 2021 kl. 10

President: Tone Wilhelmsen Trøen

Dagsorden (nr. 54):

1. Muntlig spørretime
2. Ordinær spørretime
3. Referat

Presidenten: Presidenten vil av smittevern hensyn foreslå at publikumsgalleriet holdes stengt også under dagens møte. – Det anses vedtatt.

Den innkalte vararepresentanten for Rogaland, Tom Kalsås, tar nå sete.

Fra representanten Vetle Wang Soleim foreligger søknad om at den innvilgede foreldrepermisjonen forlenges til å gjelde til og med 30. april.

Etter forslag fra presidenten ble enstemmig besluttet:

1. Søknaden behandles straks og innvilges.
2. Vararepresentanten, Anders Riise, fortsetter å møte i Stortinget til og med 28. april.

Presidenten: Representanten Morten Stordalen vil fremsette et representantforslag.

Morten Stordalen (FrP) [10:00:50]: På vegne av representantene Bård Hoksrud, Tor André Johnsen og meg selv vil jeg framsette representantforslag om rett til å kjøre lett motorsykkel dersom man har førerkort for bil.

Presidenten: Representanten Erlend Wiborg vil fremsette to representantforslag.

Erlend Wiborg (FrP) [10:01:20]: Det er en glede på vegne av stortingsrepresentantene Siv Jensen, Jon Georg Dale, Silje Hjemdal, Bengt Rune Strifeldt og meg selv å fremme forslag om å avvikle den urettferdige avkortningen i pensjon for gifte og samboende pensjonister, og et forslag på vegne av stortingsrepresentantene Sivert Bjørnstad, Jon Georg Dale, Himanshu Gulati og meg selv om å nedsette et forenklings- og moderniseringsutvalg.

Presidenten: Representanten Sigbjørn Gjelsvik vil fremsette et representantforslag.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [10:02:03]: Jeg vil på vegne av stortingsrepresentantene Trygve Slagsvold Vedum, Jenny Klinge, Geir Pollestad og meg selv framsette et representantforslag om nasjonal beredskap og produksjon av smittevernutstyr.

Presidenten: Forslagene vil bli behandlet på reglementsmessig måte.

Sak nr. 1 [10:02:26]

Muntlig spørretime

Presidenten: Stortinget mottok mandag meddelelse fra Statsministerens kontor om at statsråd Kjell Inge Røpstad, utenriksminister Ine Eriksen Søreide og statsråd Odd Emil Ingebrigtsen vil møte til muntlig spørretime.

De annonserte regjeringsmedlemmene er til stede, og vi er klare til å starte den muntlige spørretimen.

Vi starter da med første hovedspørsmål, fra representanten Cecilie Myrseth.

Cecilie Myrseth (A) [10:02:59]: Mitt hovedspørsmål går til fiskeriministeren.

Sjømatnæringen er en av våre viktigste næringer. Den skaper verdier, arbeidsplasser og liv langs hele kysten i kystnasjonen Norge. Forhåpentligvis ser vi nå slutten på den solbergske fiskeripolitikken, som man vel må kunne si at har vært åtte tapte år for fiskeripolitikken. Vi burde kanskje ha tatt hintet når det første denne regjeringen gjorde, var å legge ned Fiskeridepartementet.

Slagordet «Nye ideer og bedre løsninger» har gått slag i slag med kystopprøret mot en politikk med konsekvenser som Riksrevisjonen har påpekt. Kystsammenheng har blitt svekket. Eierkonsentrasjonen har økt, og endringene i fiskeripolitikken har ikke vært godt nok utredet.

Forskjellene har økt i takt med frustrasjonen. I fjor behandlet vi den mye utskjelte kvotemeldingen, som skulle vise vei for fiskerinæringen i lang tid framover. Hvem skulle få fiske? Hvor og hvordan fordeler vi ressursene rettferdig? Et enormt mageplask, for å bruke næringens egne ord. Det som skulle bli løsningen, ble problemet.

Jeg vet ikke om noen næring som hadde akseptert en så stemoderlig behandling. Dette er kanskje god Høyre-politikk, men det er dårlig kystpolitikk. Investeringer er satt på vent. Konflikter mellom landsdelene, mellom store og små, har blusset opp, samtidig som regjeringen med velsignelse fra Fremskrittspartiet setter rekord i antall nye avgifter denne næringen skal betale. Dette skjer på fiskeriministeren og denne regjeringens vakt. Hva gjør egentlig fiskeriministeren for å rydde opp og roe ned temperaturen langs kysten – ja, bortsett fra å skyldte på alle andre? Hvilke grep tar fiskeriministeren nå for å gi forutsigbarhet og roe ned kysten og rydde opp?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [10:05:06]: Det var et ganske omfattende spørsmål, og jeg rekker ikke å svare på alt som kom opp.

Jeg vil først si til representanten Myrseth at kvotemeldingen var foranlediget av mange år med diskusjon og offentlige utredninger. Alt som ble framlagt, var godt utredet. Kvotemeldingen kommer fram fordi det er behov for forenklinger og forbedringer i vårt fiskeripolitiske system med et villnis av regler. Bare det at man har forskjellige lengder på båtene, er i seg selv illustrerende for hvor komplekst dette er.

Så snakkes det om åtte tapte år i fiskeripolitikken. Da vil jeg kanskje minne representanten om at de åtte siste årene har vært gullår for norsk fiskerinæring med god lønnsomhet og økt eksport fordi regjeringen har passet på og ivarettatt at vi har markedsadgang for fisken vår, i motsetning til enkelte andre partier på Stortinget som vil spre usikkerhet rundt f.eks. EØS-avtalen.

Så sier representanten at det er dårlig kystpolitikk, og spør hva vi vil gjøre for å skape økt forutsigbarhet. Det sies i fiskeriene at det eneste som er helt sikkert, er at alt er usikkert – vær, vind, hvor fisken er osv. Kystens folk er godt vant til å håndtere endringer, og sånn sett har man klart seg veldig godt gjennom koronakrisen så langt.

Det er veldig viktig med forutsigbarhet for enhver næring, også fiskerinæringen. Det som nå gjenstår som de viktige spørsmålene for fiskerinæringen, er å få avklart hvordan strukturkvotene skal reforderes når de faller tilbake fra 2027, og også overgangen fra hjemmelslengde til faktisk lengde. Det er egentlig de to hovedspørsmålene som vi nå jobber med, og som, hvis jeg ikke har tatt feil, også opposisjonen ønsker å ha et bredt forlik om. Vi bruker tiden på en nær dialog med næringen for å finne gode løsninger, og det opplever jeg at næringen setter veldig pris på.

Cecilie Myrseth (A) [10:07:02]: Jeg er usikker på hva som egentlig var svaret på utfordringene. Det var et stykkevis og delt svar, litt som politikken til regjeringen. Lite svar fikk vi ut av det.

Det som er sikkert, er at vi behandlet kvotemeldingen i fjor, men hva har skjedd etter det? Det er det ingen som vet. Det betyr at investeringer, for dem som skal investere i f.eks. ny grønn teknologi på båtsiden, er usikre. De tør ikke ta disse investeringene. Det er tilbake meldingen fra næringen. Jeg vet ikke om noen som har gått ut og sagt at dette var løsningen for fiskerinæringen. Det er det motsatte som har skjedd.

Fiskeribladet sier: Kvotemeldingen som ingen ville ha. Fiskeriministeren er veldig flink til å skyldre på alle andre, men han tar aldri ansvar selv for det man har gjort. Landsstyret i Fiskarlaget mener altså at kvotemeldingen og behandlingen av den har satt hele fiskerinæringen i en nærmest umulig situasjon, fordi rammebetingelsene for framtiden framstår svært uklare.

Sist jeg spurte fiskeriministeren om hva som var svaret på det, sa han at det var Fiskarlagets egen skyld. Når han har fått tenkt seg om: Hva er egentlig svaret til fiskerinæringen, som nå opplever stor usikkerhet?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [10:08:11]: Det er et faktum at Fiskarlaget har innbyrdes strid og interesse motsetninger. Det har de hatt lenge. Det nye er at noen har meldt seg ut av Fiskarlaget – det er et faktum. Så vet jeg ikke hva det er slags manglende svar representanten Myrseth mener jeg ikke kom med. Jeg mener jeg svarer på de utfordringene hun kommer med.

Når det gjelder usikkerheten i næringen, og investeringer som er på vent, kan vi vel si at det er noe som gjelder stort sett alle bedrifter i Norge i dag. Man blir usikker når man har en pandemisk situasjon. Hvordan blir tiden etter korona? Man avventer litt, sitter litt på gjerdet før man gjør de tingene man skal gjøre.

Fiskeriene har vært gjennom åtte gullår med økning av eksport og økning av verdiskaping. Det er en lønnsom næring. Det er et fantastisk godt utgangspunkt for å bygge videre, for enda mer verdiskaping og arbeidsplasser langs kysten vår. Bare i Nord-Norge er det 15 000 årsverk som er avhengig av fiskeri og sjømat, som jobber med dette, og som trenger EØS-avtalen, f.eks.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – først Cecilie Myrseth.

Cecilie Myrseth (A) [10:09:14]: Jeg vil minne om at sist vi diskuterte dette og jeg spurte hva det er som står igjen etter at vi behandlet kvotemeldingen, og fortalte hva Fiskarlaget hadde vedtatt enstemmig, kom fiskeriministeren nok en gang og sa at det er så mye usikkerhet alle andre plasser, og at Fiskarlaget er så delt. De har reagert ganske kraftig på det og gått ganske kraftig ut mot fiskeriministerens påstander. Jeg tenker at en fiskeriminister kanskje burde lytte til den største organisasjonen i næringen.

De har også sagt at de ønsker at man skal sette seg ned på nytt, fordi det ikke er holdbart det som er av premisser som er lagt for næringen nå – sette seg ned på nytt sammen med de andre partiene for å prøve å finne løsninger sammen med kysten, som er entydig uenig i det fiskeriministeren nå sier. Arbeiderpartiet har tatt til orde for at vi trenger en ny gjennomgang av kvotemeldingen. Kan fiskeriministeren være enig i at det burde vi gjøre?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [10:10:08]: Jeg har registrert at Arbeiderpartiet ønsker å legge fram en kvotemelding 2.0. Resultatet av det blir enda flere år med økt usikkerhet, så det bør Arbeiderpartiet revurdere.

Det som gjenstår å avklare for fiskerinæringen, er, som jeg nevnte i mitt første svar, hvis ikke representanten fikk det med seg, at vi må finne ut hvordan vi skal fordele og refordre strukturkvoter når de faller tilbake i 2027, og hvordan man skal få til en overgang til faktisk lengde.

Jeg forholder meg til at Stortinget har vedtatt en kvotemelding, og da må man bare lese kartet sånn som terrenget er. Vi har en nær dialog med næringen.

Jeg har forståelse for at Fiskarlaget har innbyrdes interessenmotsetninger som gjør at de ønsker å utsette den delen av kvotemeldingen. Strukturkvoter og tilbakefall er noe Stortinget får anledning til å ta stilling til etter at vi har hatt grundige utredninger, høringer og diskusjoner. Så får vi håpe at det blir et bredt flertall for det som foreslås, og at det skaper forutsigbarhet for næringen.

Presidenten: Cecilie Myrseth – til oppfølgingsspørsmål.

Cecilie Myrseth (A) [10:11:15]: Problemet er at fiskeriministeren er blind for kritikk. Kritikken er at om han ikke vil lytte til denne salen, kan han lytte til en samlet næring, som er kritisk til ministeren. Det burde man gjøre. Det er en klok ting når man sitter i en mindretallsregjering, spesielt å lytte til kritikken som kommer. Men, selvfølgelig, når det kommer til fiskeripolitikken, er jo Fremskrittspartiet fullstendig i ryggen til regjeringen, der er det ingen uenigheter.

Et konstruktivt forslag som har kommet den siste tiden, er: Kystordførerne har kommet med forslag til hvordan man skal sikre at industrien kan få på plass mer råstoff, altså mer fersk fisk, for å skape mer industri i Norge. De har kommet med forslag om hvordan de aller største trålerne skal kunne få bonus for å levere mer fisk. Jeg har spurt fiskeriministeren tidligere om hva han mente om det, men han hadde ikke fått tenkt seg om da. Jeg lurte på: Har fiskeriministeren fått tenkt seg om nå, og synes at dette er et godt forslag?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [10:12:12]: Jeg vil bare gjenta at kvotemelding 2.0 vil skape enda mer usikkerhet for fiskerinæringen.

Så til det representanten spurte om sist: Fra plikt-kommunene har det kommet et forslag. Vi fikk det oversendt for to uker siden, og vi har tenkt, for ikke å bli utsatt for kritikk fra bl.a. Myrseth om at vi ikke utreder tingene godt nok, at vi kanskje må få litt mer enn 14 dager på oss før vi sender et forslag ut på høring, som vi kommer til å gjøre når det gjelder forslagene fra plikt-kommunene. Jeg er veldig positiv til alle forslag som kan bidra til å legge grunnlag for flere arbeidsplasser langs kysten vår og bearbeiding og økt verdiskaping i

Norge av norske råvarer. Det er kjempeviktig, og jeg opplever at det egentlig er ganske bredt flertall for det.

Når det gjelder kvotemelding 2.0, er det eneste Arbeiderpartiet oppnår med det, å spre enda mer usikkerhet, så hvis dere er veldig opptatt av at det ikke skal være usikkerhet i næringen, burde dere ha trukket det forslaget.

Presidenten: Dag Terje Andersen – til oppfølgings-spørsmål.

Dag Terje Andersen (A) [10:13:19]: Det er fint at fiskeriministeren blir på sin post!

I forbindelse med Stortingets behandling av Riksrevisjonens undersøkelse av kvotesystemet i kyst- og havfiskeflåten ble det bl.a. satt fram seks klare anbefalinger til forbedringspunkter. På grunn av at statsråden var noe uklar da han var på høring, om det var noe som skulle følges opp eller vurderes, så Stortinget det nødvendig å fatte et helt konkret vedtak med pålegg til fiskeriministeren om å komme tilbake til Stortinget – «Stortinget ber regjeringen komme tilbake med forslag til hvordan anbefalingene i Riksrevisjonens undersøkelse skal følges opp». Det er ikke veldig ofte at det er nødvendig å fatte et sånt vedtak, men det var nødvendig her – et klart vedtak i Stortinget. Da blir spørsmålet til fiskeriministeren: Når har fiskeriministeren tenkt å følge opp det klare pålegget fra Stortinget?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [10:14:17]: Jeg kan ikke gi noen eksakt dato, og jeg ber om forståelse for det. Men vi jobber med alle de forholdene som Riksrevisjonen tok opp i sin rapport, og tar alle forholdene som ble påpekt i Riksrevisjonens rapport, på høyeste alvor. Det tror jeg også jeg sa i høringen. Blant annet er det eierskapsbegrensninger i kystflåten, hvor vi kommer til å sende ut alle forslag på høring og komme tilbake til Stortinget på egnet måte.

Presidenten: Geir Pollestad – til oppfølgingsspørsmål.

Geir Pollestad (Sp) [10:15:01]: Sjølv om det er vanskelig å forstå fiskeripolitikken til regjeringa, er det eitt område som er lett å forstå, og det er avgiftspolitikken innanfor fiskeri, som regjeringspartia og Framstegspartiet har meisla ut saman. Ei ny kontrollavgift er innført, 42 mill. kr, ei ny fiskalavgift på fisk er varsla no i vår, 100 mill. kr, ein redusert sats i CO₂-avgifta utgjer rundt ein kvart milliard i året, kompensasjonsordning vart lova, men har så langt gjeve null kroner utbetalt. Så kjem prikken over i-en, rosina i pølsa – regjeringa har altså lagt fram ein plan om å førtidobla CO₂-avgifta for fiskerinæringa i 2030 samanlikna med det raud-grøne nivået på CO₂-avgifta.

Spørsmålet mitt er: Finst det nokon andre næringar i Noreg som har fått ein tilsvarende avgiftsauke som fiskerinæringa, og kvifor er ein så oppteken av å avgiftsleggja fiskerinæringa?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [10:16:06]: Det er flere forhold som blir tatt opp. Det generelle avgiftsnivået er én ting, men først til det siste, som går på CO₂-avgift og klima. Fiskerinæringen må også være med og ta sin del av det som skal til for å få ned klimautslippene. CO₂-avgiften er pisken i den sammenheng, men regjeringen legger selvfølgelig opp til en gulrot også, så om en tid, når man skal effektivere dette, skal CO₂-avgiften kompenseres med andre skatte- og avgiftslettelser for å gi insitamenter til en grønn omstilling.

Når det gjelder det generelle avgiftsnivået, er det sånn at næringen betaler flere avgifter. For eksempel når det gjelder kontrollavgift, kommer næringen selv til å få gevinsten av det når vi lykkes med økt kontroll. Man har en forskningsavgift som næringen får nytte av. Når det gjelder fiskalavgiften, gjenstår det for regjeringen å komme med et forslag på innretningen av den, som skal behandles i revidert nasjonalbudsjett til våren.

Presidenten: Vi går da videre til neste hovedspørsmål.

Jon Engen-Helgheim (FrP) [10:17:24]: Spørsmålet mitt går til utenriksministeren.

I januar 2020 besluttet regjeringen å hente en terrorismistenkt IS-kvinne til Norge. Det var en meget kontroversiell beslutning, som Fremskrittspartiet advarte sterkt imot. Blant annet advarte vi imot at det kan være vanskelig å ha nok påskudd i Norge for både å holde i varetekt og å få dømt personer for ting som er begått helt andre steder. Vi advarte mot sikkerhetsaspektet i det spørsmålet. Vi vet fra andre saker hvor terrorismistenkte kvinner har returnert fra Syria til andre europeiske land, at de har deltatt i terroraksjoner i sine hjemland.

Det er mange problemer, det forstår vi. Regjeringens eneste begrunnelse for å hente denne kvinnen var at det ene barnet var alvorlig sykt. Senere har ikke regjeringen gitt offentligheten innblikk eller innsyn i om det eneste grunnlaget for å hente denne kvinnen viste seg å være rett eller galt. Man skyver andre påskudd foran seg for å nekte å opplyse om regjeringen tar så alvorlige beslutninger på rett eller galt grunnlag. Det har det vært mange reaksjoner på, og det synes jeg er forståelig, fordi det er en alvorlig situasjon.

Da vi i går fikk nyheten om at denne kvinnen blir sluppet ut – ja, da gikk det jo akkurat sånn som Fremskrittspartiet fryktet. Mitt spørsmål til utenriks-

ministeren er om hun forstår at det vekker reaksjoner ute i befolkningen når en terrorsiktet kvinne som regjeringen og UD hentet til Norge, nå går fritt rundt i gatene.

Utenriksminister Ine Eriksen Søreide [10:19:26]: For det første tror jeg det er viktig å slå fast det åpenbare, nemlig at påtalemyndigheten er uavhengig. Det er påtalemyndigheten som har ansvaret for å vurdere fengslingsgrunnlaget, og jeg har derfor selvfølgelig ingen ytterligere kommentar til akkurat det, annet enn at saken er berammet å komme opp i Oslo tingrett på mandag.

Det er ingen tvil om at denne saken reiste mange dilemmaer, og det er dilemmaer som Fremskrittspartiet også har god innsikt i, all den tid vi diskuterte dette i regjering i lang tid. Det var ikke noe ønske fra regjeringen å bidra til retur av mor, men etter noe tid viste det seg at det var den eneste muligheten til å kunne få til Norge et antatt alvorlig sykt barn, sammen med sitt søsken og sin mor. Det var altså en ekstraordinær assistanse som Høyre, Kristelig Folkeparti og Venstre da besluttet å gjennomføre av humanitære grunner.

Det jeg sa under pressekonferansen da tilbakehevingen var et faktum, var at dette er barn som skal skjermes. De skal få eie sin historie. De skal få anledning til en trygg oppvekst helt på linje med alle andre norske barn, og på akkurat samme måte som for enhver annen norsk borger er det også taushetsplikt for helseopplysninger om disse barna. Det burde være en selvfølge. Det betyr at da UD avsluttet sitt arbeid med saken den 14. januar i fjor, har vi heller ikke informasjon om – og det skal vi heller ikke ha – eventuell helsetilstand og spørsmål knyttet til andre taushetsbelagte opplysninger. Det er ikke å skyve «andre påskudd foran seg», men det er å følge norsk lov. Jeg mener at det skulle faktisk bare mangle at ikke helseopplysningene til dette barnet i likhet med for alle andre barn er personlige opplysninger. Det er taushetsbelagt, og skal det gis helseopplysninger, skal det være fordi omsorgspersonene til et barn bestemmer seg for å gjøre det.

Jon Engen-Helgheim (FrP) [10:21:20]: Nå spurte jeg om ministeren hadde forståelse for at folk reagerer på at en person som er terrorismistenkt, og som regjeringen har hentet til Norge, nå går fritt rundt. Jeg vet at påtalemyndigheten må få jobbe uavhengig, men jeg pekte på regjeringens ansvar for at de aktivt hentet denne personen til Norge og da måtte forutse at dette kunne skje. Men la det ligge.

Det er mange nordmenn i utlandet som sliter. Det er mange barn i utlandet som sitter fast i en situasjon hvor de, f.eks. av grunner som at de ikke har nødvendige dokumenter og skjemaer som norske myndigheter

trenger, ikke får sitt norske statsborgerskap. Jeg har i den senere tid vært i kontakt med flere som ikke får sine barn til Norge, og i denne saken med IS-kvinnen kan jeg heller ikke se at det har vært noen fødselsattest eller de dokumentene man vanligvis krever. Da er spørsmålet: Er det sånn at man må være medlem av en terrororganisasjon for at regjeringen skal hjelpe barna til Norge?

Utenriksminister Ine Eriksen Søreide [10:22:24]: I denne saken har vi opptrudd på samme måte som i enhver annen sak. For det første er barna norske statsborgere. Det statsborgerskapet er etablert i tråd med gjeldende norsk regelverk, det er påvist gjennom DNA-testing, på helt ordinær måte.

Foreldre har i alle sammenhenger ansvar for sine barn. De har ansvar for hvor de er, hva som skal skje med dem, og hvor de bor. Det betyr f.eks. at utenrikstjenesten eller andre norske myndigheter ikke kan hente barn fra et annet land i strid med foreldrenes ønske, og det gjelder selvfølgelig også i denne saken.

Jeg tror at det er viktig også her å ta utgangspunkt i det nokså åpenbare og selvsagte. Denne kvinnen og hennes to barn er norske statsborgere. Det betyr at de vil ha rett til å komme inn i landet – uavhengig av hvilken måte det skjedde på. Kvinnen er under straffeforfølgning, er tiltalt, og saken kommer opp på mandag.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – først Jon Engen-Helgheim.

Jon Engen-Helgheim (FrP) [10:23:23]: Jeg tror ikke ministeren er så interessert i å svare på spørsmålene, for jeg tok opp at det finnes andre saker, der foreldrene ikke har gjort noe galt, og der barna har krav på et norsk statsborgerskap, men ikke får det fordi de mangler et dokument. De får ingen hjelp av regjeringen, mens de som er terrormistenkt, blir hentet, med den risikoen det innebærer. Jeg registrerer at det vil heller ikke ministeren svare på.

Jeg har stilt flere spørsmål om denne saken tidligere, bl.a. om kostnader, og da svarte ministeren at de ville undersøke hva hele denne operasjonen har kostet, at det er kvinnen selv som måtte betale for denne operasjonen, og at man skulle offentliggjøre disse tallene så fort de var klare. Nå har det gått over et år, og jeg har ikke hørt noe mer om den saken. Da lurer jeg nå på om ministeren kan bekrefte hva kostnaden for denne operasjonen var, og at IS-kvinnen nå har betalt den kostnaden i sin helhet.

Utenriksminister Ine Eriksen Søreide [10:24:27]: Jeg har ikke kostnadsbildet foran meg, men det kan vi selvfølgelig framskaffe.

Det er ikke sånn at jeg ikke svarer på spørsmål, men representanten Engen-Helgheim liker ikke svarene han får. Å måtte forholde seg til norsk rett er noe vi alle må gjøre. Det er heller ikke sånn at ingen får hjelp av UD eller andre norske myndigheter dersom det f.eks. er behov for å få bekreftelse av et statsborgerskap. Det er noe Utenriksdepartementet bistår med ved utenriksstasjonene.

Men det er sånn som jeg var inne på i mitt forrige svar: Dersom det er barn som bor sammen med sine foreldre i utlandet, er det foreldrene som har ansvaret. Foreldreansvaret står sterkt, og foreldrene har også ansvaret for hvor barna oppholder seg. Vi kan ikke verken hente barn i strid med foreldrenes ønske eller på annen måte gripe inn dersom foreldrene ikke ønsker det.

Presidenten: Jon Engen-Helgheim – til oppfølgings-spørsmål.

Jon Engen-Helgheim (FrP) [10:25:23]: Jeg synes dette er veldig interessant, for nå har jeg flere ganger påpekt at jeg selv har vært i personlig kontakt med flere foreldre som har bodd sammen med barna sine i utlandet. Noen har barn i utlandet mens de selv er i Norge. Det er flere forskjellige skjebner der ute, og en fellesnevner er at mange av disse ikke får barna sine til Norge selv om de kan legge fram DNA-bevis – men de mangler et skjema som myndighetene krever. I denne nevnte saken med IS-terroristen forelå det ingen DNA-prøve da man gjennomførte operasjonen. Det forelå ingen fødselsattest. Alle de kravene man vanligvis stiller til andre borgere i en tilsvarende situasjon, men som ikke har gjort noe galt, ja, de kravene ble fraveket da moren var medlem av en terrororganisasjon. Den forskjellsbehandlingen synes jeg at ministeren må redegjøre mye bedre for. Er det sånn at man gjør unntak hvis det er et medlem av en terrororganisasjon?

Utenriksminister Ine Eriksen Søreide [10:26:29]: Dette er jo feil. Det forelå DNA-test som bekreftet morskapet og bekreftet statsborgerskapet, ellers kunne vi ikke gjennomført den operasjonen vi gjorde, på samme måte som da vi hentet fem foreldreløse barn til Norge i juni 2019, og måtte DNA-teste disse barna for å være sikre på at de var norske borgere. Det skiller seg ikke i denne saken fra andre saker. Hvis det er sånn at representanten Engen-Helgheim har enkeltsaker han er kontaktperson for, anbefaler jeg at han tar kontakt med Utenriksdepartementet om de sakene, dersom det er noe vi kan bistå med.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Geir Pollestad (Sp) [10:27:19]: Spørsmålet mitt går til fiskeriministeren, og det handlar om eit stort statleg ran av milliardar av kroner frå kystkommunane. I nat-
tas mulm og mørke har fiskeriministeren vore på tokt for å ta pengar frå kystkommunane og leggja dei inn i statskassen. Oppdrett av laks er ei stor og viktig næring i Noreg. Oppdrett skaper store verdiar, men legg òg beslag på store sjøareal i kommunane. Difor har Senterpartiet vore oppteke av at kommunane skal få sin del av verdiskapinga frå lakseoppdrett. Når det har vorte gjeve nye løyve til å produsera meir laks, vert desse selde på auksjon. Næringa betaler milliardsummar for å få lov til å produsera meir. Det var ein stor siger for kysten då Senterpartiet gjennom forhandlingar i Stortinget i 2015 fekk gjennomslag for at 80 pst. av desse pengane skulle gå til kommunane og 20 pst. til staten.

I 2020 var det spådd at auksjonen ville gje litt over 5 mrd. kr. Det ville altså etter den modellen som Stortinget hadde vedteke og Senterpartiet kjempa for, gjeve kystkommunane 4 mrd. kr til fordeling. Men på dette tidspunktet hadde regjeringsspartia og Framstegspartiet fått for seg at dette var for mykje, så dei tok 750 mill. kr av dei pengane og putta inn i statskassen.

Kva er grunnen til at statsråden og Høgre meiner at det er rett og viktig å gje ein mindre andel av pengane frå havbruksnæringa til kystkommunane, og i staden frakta desse pengane frå kysten og inn til statskassen i Oslo?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [10:29:04]: Jeg har lyst å si til representanten Pollestad at denne regjeringen har lagt til rette for historiske lokale ringvirkninger til havbrukskommunene. Allerede i 2016 ble det første grunnlaget lagt, og i fjor utbetalte vi 2,4 mrd. kr til havbrukskommunene – ca. 140 av dem – som da var en økning i forhold til perioden før, 2018–2019.

Så er det et spørsmål om fordeling av auksjonsinntektene. Det er viktig å si at de minste oppdretterne faktisk økte sin andel av auksjonen, man solgte ny kapasitet i fjor. Men lokale ringvirkninger er blitt betydelig, og det er viktig at kommunene får noe igjen for å legge til rette for havbruk. I tillegg til fordelingen av auksjonsinntektene har også regjeringen lagt til rette for at man får en ny stabil, evigvarende inntekt som heter produksjonsavgift, som man kan budsjettere med ute i kommunene. Det kommer anslagsvis til å gi ca. 0,5 mrd. kr ekstra til havbrukskommunene.

Så har vi også lagt død diskusjonen om grunnrenteskatt. Det er kjempeviktig for næringen og legger også grunnlaget for videre satsing. Det jeg synes er fantastisk å se, er at vi har en næring som stort sett er fylt opp av familiebedrifter. Derfor er også den såkalte diskrimineringskatten på formue av norske familiebedrifter vik-

tig å gjøre noe med. Det har denne regjeringen gjort ved å øke rabatten på formuesskatt på arbeidende kapital. Det betyr masse for ryggraden av norsk næringsliv, som er familiebedrifter.

Det var litt ordskifte rundt dette i fjor, og man hører at en del av ordførerne blir veldig seg selv nok. Senterpartiet har vært en veldig flittig bruker av statskassen i det siste og ser ut til å være det også i framtiden. Men når man hører noen av de kommunene som har fått betydelige utbetalinger, klage over at de ikke har fått nok, er det omtrent som å høre en Lotto-millionær klage over at han har vunnet for lite.

Geir Pollestad (Sp) [10:31:03]: Om ein person har vunne 5 mill. kr i lotto, er det faktisk ikkje greitt å ta 2 mill. kr av dei pengane og så seia at ein har jo framleis 3 mill. kr igjen. Det er det som er fiskeriministeren sin logikk, at me kan ta pengar frå kystkommunane fordi dei har så mykje.

Men denne saka er langt verre enn som så, for det viser seg at i 2020 vart ikkje inntektene frå auksjonane 5 mrd. kr, dei vart 7 mrd. kr, altså 2 mrd. kr meir enn det regjeringa hadde spådd. Med modellen som låg der tidlegare, skulle kommunane hatt 80 pst. av dette, men med Høgre sin modell får dei altså 0,000 pst. av dei ekstra 2 milliardane. Resten går i statskassa.

Dette viser ein veldig vilje til at inntektene frå distriktnæringane skal inn, og at minst mogleg skal liggja igjen i kommunane. Kva var det som låg til grunn då ein såg at ein fekk 2 mrd. kr meir, når ein bestemte seg for at ein tek alle desse pengane?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [10:32:08]: Lokale ringvirkninger for havbrukskommunene er på et historisk høyt nivå. Jeg tror vi har funnet en veldig god balanse mellom lokale ringvirkninger og at statskassen også skal tilføres midler. Vi ser spesielt nå i koronatiden viktigheten av at vi har en økonomisk sterk stat som kan trå til når det trengs, og når det er behov. Balansen mellom lokale ringvirkninger og det som skal inn i statskassen, er viktig.

Kommunenes inntektssystem skal også balansere forskjellene, enten man er havbrukskommune eller kraftkommune. Heller ikke de kan være seg selv nok. Det skal fordeles ut midler jevnt over, og jeg tror det er viktig at vi finner en brukbar balanse. Det synes jeg vi har gjort med den løsningen vi kom fram til i fjor, som gir 2,4 mrd. kr til havbrukskommunene. Så gis det insitament, gjennom produksjonsavgiften, til å legge til rette for ytterligere utvikling av næringen, selvfølgelig innenfor bærekraftige rammer. Det er det store muligheter for.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – først Geir Pollestad.

Geir Pollestad (Sp) [10:33:10]: Dette handlar jo om moglegheita til å skapa gode lokalsamfunn langs heile kysten. Dette handlar om å investera i skule, i vegar og i breiband, det handlar om å leggja til rette, snu befolkningsnedgangen og skapa optimisme langs kysten. Men det verkar ikkje som om fiskeriministeren forstår kva dette er, han seier berre at desse kommunane er grådige. Dei har fått så mykje, så om staten tek noko tilbake, er det greitt.

Den balansen som fiskeriministeren etterlyser, fann Stortinget i 2015. Det er dette fleirtalet har avvike frå.

Kva betyr dette for lokalsamfunn rundt om i 2020 og 2021? Jo, det betyr at Stavanger kommune tapar 44 mill. kr, Averøy 8 mill. kr, Brønnøy 13 mill. kr, Lurøy 25 mill. kr, Steigen 28 mill. kr, Osterøy 10 mill. kr, Nærøysund 79 mill. kr og Hasvik i Finnmark 6 mill. kr. Tenk kva dette kunne skapt av bulyst.

Er det fiskeriministeren si meining at kystkommunane har nok, difor treng dei ikkje meir?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [10:34:12]: Kystkommunene og havbrukskommunene har faktisk fått 2,4 mrd. kr ekstra. Det framstilles nå som om de omtrent har tapt penger, men de har faktisk fått 2,4 mrd. kr. Det er betydelige lokale ringvirkninger, og i tillegg kommer produksjonsavgiften på 40 øre per produsert kilo fisk i sin kommune. Jeg tror vi har funnet et system med en passe balanse mellom lokale ringvirkninger og at storsamfunnet også skal ha sin del.

Det er veldig viktig å jobbe for å få til en mer positiv utvikling i distriktene. Det henger sammen med mange ting. Fiskeripolitikken kan for så vidt ikke alene ta ansvaret for hele distriktpolitikken. Det handler også om å legge til rette for en lønnsom næring, som havbruket er, og også fiskeriet. Det er et veldig godt utgangspunkt å bygge videre på. Det handler om at vi må sikre at vi har markedsadgang for disse produktene, f.eks. gjennom EØS-avtalen, som vi ikke må spre usikkerhet om, slik dessverre Senterpartiet gjør, og setter mange arbeidsplasser i fare.

Presidenten: Cecilie Myrseth – til oppfølgingsspørsmål.

Cecilie Myrseth (A) [10:35:27]: Det å sikre verdiskaping og ringvirkninger i kystsamfunnene er avgjørende når vi skal utvikle havbruksnæringen. Det er ikke slik at man bare tar penger, man flytter også aktivitet.

På fredag ga fiskeriministeren dispensasjon til Hav Lines slaktebåt som slakter oppdrettsfisk direkte fra

merdene og til foredling i Danmark. Som Fiskeribladet skriver på lederplass i dag, vil dette garantert føre til at flere selskaper vil flagge ut, og få store konsekvenser for landindustrien i Norge, altså at flere industriarbeidsplasser kan gå tapt.

Jeg må spørre: Har regjeringen en plan når de tillater at slaktebåter henter fisk direkte fra merdene og til bearbeiding i utlandet? Hvordan vil dette påvirke kommunenes vilje til å legge til rette med areal for næringen? Hva er egentlig regjeringens strategi når man tillater dette?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [10:36:28]: Hav Line er en veldig spesiell sak. Det har vært rettssak, og vi har funnet at det å inngå forlik med enkeltstående tilfeller som dette selskapet har vært den beste måten å håndtere en spesiell situasjon på. Nå vil de få en dispensasjon i ti år for å drive den virksomheten de i sin tid startet. Så har tvisten vært om når denne fiskekvalitetsforskriften ble iverksatt. Det er en spesiell situasjon for ett enkelt selskap, og det er ikke aktuelt for andre selskaper.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [14:37:18]: Mitt spørsmål går til utenriksministeren. Befolkningsutviklinga i Nord-Norge er alarmerande. Ifølgje ferske tal frå SSB er Troms, Finnmark og Nordland dei fylka som har hatt størst befolkningsnedgang, og aller verst er det i det høge nord.

«Kommunane som har utgjort dagens Troms og Finnmark har ikkje hatt ein større samla nedgang sidan 1997», skriv SSB. Det kom ut 23. februar i år. Dette skjer samtidig som regjeringa i både Sundvolden-plattformen og Granavolden-plattformen slår fast at nordområda er Noregs viktigaste utanrikspolitiske og strategiske ansvarsområde.

I nordområdemeldinga vi har til behandling i Stortinget no, skriv regjeringa:

«Norske interesser i Arktis og nordområdene må hevdes gjennom et livskraftig og kompetent Nord-Norge. Det er av nasjonal, sikkerhetspolitisk betydning at det bor folk i nord, og at samfunnene er sterke og robuste.»

Likevel skjer det altså ein kraftig befolkningsnedgang som ikkje har vore større sidan 1997, og som bevisleg har akselerert under denne regjeringa. I dette perspektivet er det nedslåande å lese nordområdemeldinga, for ho beskriver utfordringane i Nord-Noreg i detalj, ope og ærleg, men så er ho nærmast ribba for verkemiddel for korleis ein skal kunne betre livsgrunnlaget til folk i nord. Dette vert påpeikt ikkje berre av SV; det er sjølve gjennomgangs-

tonen i alle svara frå høyringsinstansane til regjeringa. Her er det mykje beskriving og lite handling.

Mitt spørsmål til utanriksministeren er rett og slett: Viss det er av «nasjonal, sikkerhetspolitisk betydning at det bor folk i nord», kvifor sørgjer da regjeringa for den største befolkningsnedgangen sidan førre tusenår?

Utenriksminister Ine Eriksen Søreide [14:39:21]: Her var det mange ulike premisser, men jeg er jo veldig glad for at representanten Knag Fylkesnes nå har engasjert seg i nordområdemeldinga, for da vi presenterte nordområdemeldinga, var representanten mest opptatt av å rakke ned på valget av stedet for å presentere den, nemlig hos Trasti & Trine i Alta, som er et fantastisk godt eksempel på både næringsliv og hvordan man skal utvikle bolyst i nord.

Så har denne stortingsmeldinga en del som tidligere nordområdemeldinger ikke har hatt, og det er delen som handler om utviklinga i Nord-Norge. Det har eksplisitt vært utelatt av nordområdemeldinga som ble lagt fram da SV satt i regjering, og fra denne regjeringas side mener vi at det er et viktig element i det å forme nordområdepolitikken, som handler om både det utenrikspolitiske og det innenrikspolitiske.

Fra norsk side har det alltid vært sånn at vi har vært opptatt av et veldig aktivt nordområdediplomati for å hevde våre interesser i nordområdene. Samtidig sier regjeringa i denne meldinga at noe av det viktigste vi kan gjøre, og en god investering for å hevde både våre suverene rettigheter og ikke minst vår posisjon i nordområdene, er et aktivt og livskraftig Nord-Norge. Det er en av grunnene til at vi inviterte et ungdomspanel på 50 ungdommer til å peke på nettopp hva det er som skaper bolyst, hva som gjør at man blir boende i landsdelen, og ikke minst hvordan man skal klare å utvikle det enorme ressursgrunnlaget som finnes.

Det andre vi gjorde, blant mange andre ting, var å beslutte et fond for næringsutvikling og investering. Det er et fond som har vært etterspurt. Forrige gang man gjorde det, fungerte det ikke helt. Denne gangen har vi stor tro på at det skal fungere, og en av grunnene til at vi tar med det forslaget, er at da halve regjeringa i september var på rundreise med statsministeren i spissen, var et av innspillene vi fikk mest og oftest: Hvordan skaffe mer kapital til bl.a. å starte bedrifter? Det vil gi bolyst og boattraktivitet.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [10:41:29]: Det er heilt riktig at eg rakka ned på nordområdemeldinga, som mange andre gjorde, for ho er heilt innhaldslaus. Ho beskriv ting godt i detalj, men når det kjem til stykket er det veldig lite innhald i ho. Dermed sit ein igjen med ei storhending, der ein skal vise fram det eksotiske i Nord-Noreg, og ikkje peike på vegen framover. Eg kritiserte

ikkje stad – eg kritiserte meldinga. Spinndoktorane i Høgre ønskjer å gjere det til noko anna enn det var, men det var det altså ikkje.

Det er veldig interessant at statsråden trekk fram ungdomspanelet, for det er veldig frigjerande å lese meldinga deira, som ligg heilt nedst i dette dokumentet – som eit vedlegg. Ungdomane beskriv nettopp at det må bli mindre pomp og prakt:

«Det må ikke bare være prat og arrangement. Vi unge trenger noe å se frem til, noe som skjer med jevne mellomrom, ikke bare en engangshendelse med pomp og prakt, og så drar alle. Tiltak og tilbud må være varige.»

Kjem regjeringa til å følge opp dei innspela som ungdomane har kome med? Ingenting om dette står i nordområdemeldinga. Skal dei berre bli høyrd og gløymde?

Utenriksminister Ine Eriksen Søreide [10:42:32]: Jeg trekker tilbake det jeg sa om at representanten Knag Fylkesnes har lest nordområdemeldinga, for det kan han åpenbart ikke ha gjort.

For det første ligger hele innspillet fra ungdomspanelet ved, men det er også tatt inn i selve meldinga, og det følges opp i budsjettet. Det var hele poenget med å gjøre det også – bl.a. et gründerfond for unge, som er et av de tiltakene vi diskuterte med ungdomspanelet. Vi har mange ulike tiltak, innen både kultur, utdanning og næring, som er direkte konsekvenser av de innspillene vi har fått gjennom to års arbeid med meldinga, gjennom over hundre møter med ulike aktører i nord. Jeg opplever, i motsetning til representanten Knag Fylkesnes, at det er stor entusiasme for mange deler av dette i nord. Det vil alltid være noen som er uenig i noe, men det bildet som tegnes, er rett og slett ikke riktig.

Det er ikke sånn at representanten Knag Fylkesnes bare rakk ned på meldinga – han kalte vår lansering en «olufisering». Jeg syns det er en ganske spesiell påstand, når vi er på et av de stedene i Alta hvor man virkelig får til næringsutvikling, og man virkelig får til bolyst.

Presidenten: Det åpnes for oppfølgingsspørsmål – først Torgeir Knag Fylkesnes.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [10:43:37]: Vi kan gå vidare med «olufiseringa» og stille dei neste spørsmåla til fiskeriministeren.

Fiskeri er ei berande næring i nord, og avgjerande for utviklinga av landsdelen. Også der har vi sett ei veldig sentralisering – vi har sett det på veldig mange område i denne regjeringsperioden, anten det har vore utdanningssentralisering, kommunane, fylka, politiet, Nav, Innovasjon Noreg, kutt i og svekking av bered-

skap, næringsmiddel. Lista er lang. Men spesielt på fiskerifeltet har vi sett ein kolossal konsentrasjon av eigarmakt, og ei flytting av verdier. Nofima har nyleg peikt på den utviklinga. Dei har kome med ein rapport, som blei lagt ut i romjula. Rapporten viste at Bærum er blant dei kommunane som tener aller mest på verdiskaping innan fiskeri i nord. Dei ligg vesentleg over Båtsfjord, dei er større enn Myre og så vidt slått av Tromsø. Ser fiskeriministeren at den utviklinga er negativ for landsdelen – at mykje av verdiskapinga går til andre stader enn der det er fiskeri?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [10:44:48]: Jeg husker godt Oluf-sketsjen om den tyske tråleren som havnet i fjæresteinene. Det er greit å reflektere litt over det, for gjennom mange tiår med god jobbing, Svalbardsonen osv., har vi unngått villfiske og vill vest. Det kommer kystens folk til gode. Det er viktig å huske.

Så jobber vi videre med det som går på eierkonsentrasjon, som representanten er inne på. Vi vil etter hvert komme med et forslag som skal ut på høring. Vi ønsker et spredt eierskap, også i kystflåten.

Det er viktig å si at nå har vi lyktes med å få en lønnsom fiskerinæring. For ca. 30 år siden var det en subsidiert næring. Det har medført strukturendringer, færre og større fartøy, men også bedre arbeidsforhold og økt lønnsomhet, som er et godt utgangspunkt for å utvikle mer aktivitet og flere arbeidsplasser langs kysten vår.

Presidenten: Torgeir Knag Fylkesnes – til oppfølgingsspørsmål.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [10:45:46]: I det tidlige innlegget som statsråden hadde, var det snakk om at det var gullår for fiskerinæringa: Det er riktig, men gullår for kven? Det bakgrunnstala her viser, er at den verdiskapinga som blir generert langs kysten, kjem andre stader av landet til gode. Vi snakkar ofte om Båtsfjord og utviklinga der, men Oslo drar altså inn fem gonger meir av verdiskapinga som skjer i fiskeria, enn det Båtsfjord gjer, som er eit veldig viktig fiskevær i nord. Øksnes med Myre har berre bitte litt større del av verdiskapinga enn Oslo, men blir slått av Bærum, som er nesten like stort i å hente inn verdiskapinga. Vi veit at det er ikkje eit einaste fiskemottak og ikkje ein merd i Bærum, men likevel drar dei inn meir av verdiskapinga. Denne utviklinga har akselerert under denne regjeringa. Korleis skal ein byggje nordområda viss verdiane som blir skapte der, blir trekte ut av landsdelen? Det er ei stor utfordring for fiskeriministeren. Korleis skal han snu den negative utviklinga der, viss han ser på det som negativt?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [10:46:50]: Først kan vi vel konstatere at folk begynte å flytte til byene

3 000 år f.Kr., da byen i Sumer ble stiftet, og sånn har det egentlig fortsatt. Det er nesten som en sakte elv og tyngdekraft. Folk må også få lov til å velge selv hvor de vil bo. Men det vi har lyktes med, er å få en rekke norske familiebedrifter som nå har kapital til å gjøre investeringer. Se f.eks. på Nordlaks og på Holmøy-konsernet, som har milliardinvesteringer på gang for å utvikle nye arbeidsplasser, som bidrar til at det er lys i husene langs kysten, som det ikke ville ha vært hvis vi ikke hadde hatt disse folkene som står på og jobber.

Apropos Bærum har vel det sitt svar i at det er enkelte hovedkontor som er registrert der. I tillegg er det et nordnorsk rederi i Lødingen som har vært nødt til å registrere sitt nye fartøy der – for første gang har et nordnorsk rederi kjøpt et sørnorsk fartøy, og det er p.t. plassert i Bærum. Vi får se om det eventuelt går an å gjøre noe med det. Men de betaler også selskapsskatt, alle disse.

Presidenten: Torgeir Knag Fylkesnes – til oppfølgingsspørsmål.

Torgeir Knag Fylkesnes (SV) [10:47:55]: Poenget her er at ein større og større del av det arbeidet som skjer langs kysten og verdien av det, kjem andre stader av landet til gode, fordi ein har organisert fiskerinæringa på denne måten. Viss ein verkeleg skal få bulyst og utvikling av landsdelen i nord, må ein jo snu den utviklinga – sjølv sagt på andre område også. Viss ikkje står ein berre igjen med ei svekking av kystsamfunna, som Riksrevisjonen har påpeikt at dagens fiskeripolitikk fører til. Her må det radikale grep til, viss ikkje fortset den negative befolkningsutviklinga, som utanriksministeren ikkje har til hensikt å gjere noko særleg med.

Så spørsmålet til statsråden er: Når kjem ein tilbake til Stortinget med radikale grep som snur utviklinga? Vil ein gjere det med denne regjeringa, eller er det sånn som mange seier, at det einaste ein kan vite sikkert med dagens regjering, er at stadig meir hamnar utanfor landsdelen?

Statsråd Odd Emil Ingebrigtsen [10:48:46]: Jeg er ikke enig med representanten i det. Det å legge til rette for lønnsomme næringer, som denne regjeringen gjør, det at vi har så mange familiebedrifter innenfor spesielt mitt område, fiskeri og sjømat, og overvekt av det, er et kjempegodt utgangspunkt for å utvikle ting videre. Jeg har ikke tro på at staten skal begynne å etablere f.eks. fiskeindustrien. Det har vi prøvd før, og det funket ikke. Vi må legge til rette for at private folk ønsker å satse, vi må ha markedsadgang, vi må ha en lønnsom næring, og så må vi ha en bærekraftig forvaltning av fiskeressursene våre.

Så ser vi f.eks. at i Finnmark landes det mer fisk nå i kvantum, men man lykkes ikke med å omgjøre det til økt verdiskaping i form av bearbeiding. Det fordrer at man bl.a. har et marked for bearbeidet fisk, for å si det sånn.

Jeg tror det viktigste vi gjør, er å heie på familiebedriftene, ryggraden i norsk næringsliv. De folkene som står på der hver dag for å bygge både sin bedrift og sitt lokalsamfunn, er det beste utgangspunktet vi har for å gjøre noe med befolkningsutviklingen i Nord-Norge.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Anette Trettebergstuen (A) [10:50:02]: Mitt spørsmål går til barne- og familieministeren.

Det er uten tvil ungene og de mest sårbare blant ungene som betaler den største prisen for koronapandemien og nedstengninger. Et fra før overfylt barnevern uten nok folk er et eksempel på hvor ille det nå er fatt. Barn og unge som trenger spesiell innsats for å få sine behov ivaretatt, og deres foreldre, har gjennom de ulike nedstengningene opplevd at avlastningstilbud og nødvendig oppfølging har blitt tatt fra dem helt eller er blitt drastisk redusert på grunn av smittevern hensyn. Mange foreldre rundt omkring og ungene deres er veldig slitne nå.

I vår forsikret barneministeren om at regjeringen sørget for at alle kommuner både skulle være i stand til, og også bli fulgt opp på, å opprettholde avlastningstilbud og hjelpetilbud og å finne andre og likeverdige løsninger der smittevern hensyn ga behov for endringer. De skulle altså få behovene sine ivaretatt. Det har ikke skjedd. Både foreldregruppa Løvemammaene og en undersøkelse fra Handikappede Barns Foreldreforening viser et grovt sprik mellom barnministerens løfte og virkeligheten for disse ungene og foreldrene. Foreldre og unger har mistet all støtte, møter stengte i stedet for åpne dører, og fortvilte ansatte i kommuner rundt omkring har ropt på ressurser for nettopp å kunne håndtere dette gjennom krisen.

Hvorfor har ikke barneministeren klart å se til at løftet hans om at de mest sårbare ungene våre skulle få behovene sine ivaretatt samtidig som man ivaretok smittevernet, er blitt holdt?

Statsråd Kjell Ingolf Ropstad [10:51:56]: Først vil jeg takke for et veldig viktig spørsmål. Dette er noe av det regjeringa har hatt høyest på dagsordenen gjennom hele pandemien – hvordan kan vi unngå at de strenge smitteverntiltakene som vi innimellom har måttet ha, skal ramme barn og unge? Derfor, når vi har lagt hovedstrategien for hvordan vi skal håndtere pandemien, har nettopp hensynet til barn og unge vært prioritert nummer én. Hvis en gjør opp boet for 2020, har regjeringa

kompensert kommunene med ca. 19 mrd. kr. I budsjettet som ble lagt fram for 2021, anslo vi sammen med KS, altså kommunene, ekstra utgifter på 7–8 mrd. kr. Vi bevilget nesten 9 mrd. kr, så vi bevilget faktisk mer enn den arbeidsgruppa pekte på.

Så har vi hele tida, fra dag én, sagt at vi skal kompensere de ekstra utgiftene knyttet til korona. Det har vi også sagt nå, og det understreker jeg igjen, så når revdert kommer, vil dette også være et av de punktene vi selvsagt vil vurdere når det gjelder om det er behov for ekstra bevilgninger til kommunene.

Vi har også hele veien vært vaktbikkje opp mot statsforvalterne, som igjen passer på kommunene. Jeg har hatt møte med mange både statsforvaltere og kommunepolitikere som gjør en vanvittig stor innsats for nettopp å sikre at ungene får et godt tilbud. De gjør en veldig god jobb. De har krevende vurderinger når de skal måtte håndtere et utbrudd, samtidig som de vet at det kan få konsekvenser for barn og unge. Men det vi har sagt hele tiden, er: Ikke omdisponer helsesykepleiere, for de er livsviktige for barn og unge, så istedenfor at de brukes til smittesporing eller til testing, kan dere bruke andre, f.eks. ut fra beredskapspooler lage egen liste over hvem som kan gjøre det.

Vi har hatt særegne tiltak rettet mot de ulike gruppene som representanten viser til, for å sikre at de får midler. Men her må vi bare innse at dette er et krevende felt midt i pandemien, og dette er noe av det jeg er mest bekymret for, og har mest oppmerksomhet rettet mot. Jeg kan love at jeg tror heller ikke siste bevilgningen til dette er kommet fra regjeringa.

Anette Trettebergstuen (A) [10:54:01]: Det er ingen tvil om at det er et skrikende behov ute i kommunene for å få refundert de merutgiftene man har i alle samfunnssektorer gjennom koronapandemien. Det er barneministeren og regjeringens oppgave å sørge for at kommunene er i stand til å gi innbyggerne sine den mest grunnleggende velferden. Jeg er svært bekymret over de historiene vi får høre, om at de mest sårbare ungene og foreldrene til disse ungene som fra før har det tøffest, også før pandemien, nå gjennom krisen har opplevd å miste støttetiltak, miste avlastning og er utslitt. Barneministeren garanterte at han skulle se til at disse kom til å få sine behov ivaretatt gjennom krisen. Det har ikke skjedd.

Så hører jeg statsråden sier at han er oppmerksom på dette, og det er flott, men jeg lurer da på: Hva har statsråden og regjeringen gjort for å kartlegge hvordan praksisen har vært ute i kommunene og i bydelene i de største byene for å ha oversikt nok til å kunne gå inn med ekstra ressurser og pålegg der barn og foreldre ikke får sine behov ivaretatt?

Statsråd Kjell Ingolf Ropstad [10:55:11]: Vi har hatt jevnlig undersøkelse i kommunene gjennom statsforvalterne nettopp for å få en tilbakemelding på dette. Som sagt har regjeringa hatt en arbeidsgruppe sammen med KS – med kommunene – for å kartlegge hva kostnadene er. Kommunene selv har sagt at her er beløpet, og så har regjeringa gått enda høyere og gitt enda mer til kommunene enn det de pekte på var det de trengte for å dekke behovene. Som sagt ser vi også situasjonen an fortløpende – dette er en arbeidsgruppe som jobber kontinuerlig, og når revidert kommer i mai, vil dette selvsagt være et av de temaene der vi har sagt at hvis det er behov for mer penger, vil vi komme med det.

Jeg er veldig tydelig overfor hver eneste kommune på at det er ingen grunn til å ta vekk helsesykepleierne, det er ingen grunn til å ta vekk avlastningstilbudet. Hvis det er ekstra kostnader som er utfordringen fordi de skal ha smittesporing eller annet, ja, så skal de få dekket det. Det er klart at hvis det plutselig er et enormt utbrudd, har vi alle forståelse for at det i noen dager er vanskelig å håndtere situasjonen og man må områ seg. Men la det ikke være noen tvil: Det er ingen grunn til å kutte i de viktige tilbudene, tvert imot. Jeg er mer bekymret for tida framover, og derfor må vi sikre at disse tilbudene er oppe.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – først Anette Trettebergstuen.

Anette Trettebergstuen (A) [10:56:16]: Ja, vi kan se framover, for det er ingen grunn til å tro at de siste lokale tilfellene av nedstengninger er over under denne pandemien, det kommer til å fortsette. Hver gang det skjer, er det disse ungene og disse foreldrene det kommer til å gå hardest ut over.

Statsråden skryter av bevilgningene til kommunene. Det er en virkelighet som kommunepolitikerne og de ansatte i kommunene ikke kjenner seg igjen i. Det er et skrikende behov for ekstra bevilgninger for å kunne håndtere også denne sektoren framover.

Barneministeren har ansvaret for at disse barna får sine behov ivaretatt. Vi kan droppe å snakke om snøen som falt i fjor og det siste året, men la oss se framover. Hvordan vil statsråden nå se til at kommunene har både ressurser og personell, og faktisk ser til at disse ungene og disse foreldrene får sine konkrete behov ivaretatt i fortsettelsen?

Statsråd Kjell Ingolf Ropstad [10:57:11]: Jeg vil først gjenta at vi sammen med kommunene har en arbeidsgruppe som peker på hva kostnadene er. I fellesskap finner man fram til et resultat. Regjeringa har overkompensert det nettopp fordi vi ikke ønsker at kommunene skal kutte i tilbud, og vi er bekymret for

tilbudet til barn og unge. Det er en linje vi har lagt oss på helt til nå, og det er en linje jeg ønsker å videreføre fordi jeg er opptatt av at tjenestene er oppe.

Jeg er bekymret for de korttidskonsekvensene som kommer hvis det er nye smittetilfeller, for vi vet at med denne mutanten vil det sannsynligvis komme lokale nedstengninger, men jeg er like bekymret for langtidsvirkningene. Vi har nå levd med en pandemi i snart et år. For mange barn og unge som har det tøft, kan konsekvensene bli dramatiske også framover. Derfor er jeg glad for at regjeringa og regjeringspartiene sammen med Fremskrittspartiet har bevilget 100 mill. kr ekstra til BUP denne uken, f.eks. – barne- og ungdomspsykiatrien – men vi ønsker også å følge de mer langsiktige konsekvensene tett. Dette er noe helseministeren også jobber med akkurat i disse dager for å få en bedre oversikt, for å vite hvilke tiltak som må iverksettes for å hjelpe kortsiktig, men også langsiktig.

Presidenten: Anette Trettebergstuen – til oppfølgingsspørsmål.

Anette Trettebergstuen (A) [10:58:18]: Jeg tar for gitt at både barneministeren og helseministeren følger de langsiktige konsekvensene av pandemien tett, men det betyr ikke at man ikke skal være opptatt av de kortsiktige konsekvensene for dem som har det aller tøffest akkurat nå. Det må man også løse. Det er flott med penger til kommunene, men det er ikke slik at det rekker. Kommunene har et skrikende behov for mer. Det går også ut over muligheten til å gi et tilbud på disse områdene. Man må finne kreative løsninger.

Statsråden peker på en arbeidsgruppe, og det er også flott, men alle sammen som lever ute i kommunene og har en tøff situasjon nå, vet at det går på stumpe løs. Folk er utslitt. Da holder det ikke med en arbeidsgruppe og at man skal tenke på langsiktige konsekvenser framover. Det vi trenger, er en skikkelig krisepakke for sårbare barn og unge på alle områder i samfunnet og akutt nå se til at de mest sårbare ungene som har behov som krever spesiell innsats, og foreldrene deres som er utslitt, kan puste ut framover og tenke på at ved neste nedstenging vil de allikevel få sine behov ivaretatt. Kan statsråden garantere det, slik han egentlig garanterte i sommer?

Statsråd Kjell Ingolf Ropstad [10:59:32]: Jeg kan godt stå her og si at vi i 2020 bevilget 1,5 mrd. kr til ekstraordinære målrettede tiltak. I årets budsjett har vi hundrevis av millioner til ulike tiltak, som jeg sa. Denne uka har vi bevilget 100 mill. kr til barne- og ungdomspsykiatrien, 100 mill. kr til lavterskeltilbud, til skolehelsetjenesten osv. Men på et eller annet tidspunkt er det sånn at det ikke nødvendigvis bare er pengene som er

nok. Det er viktig at kommunene prioriterer dette i sin kommune. En kan ha forståelse for at i en kort periode, når det er et ekstraordinært tilfelle, er det vanskelig å områ seg, men de må ha beredskapslister. De må kunne hente inn annet personell, slik at en ikke tar dem som enten avlaster en familie eller jobber i skolehelsetjenesten, for dette er personell som det er knapphet på, og som er sårbare. Da må de også jobbe med de mest sårbare barn og unge. Dette er noe vi følger veldig tett, og jeg skal love at jeg, kommunalministeren, helseministeren og flere har møter jevnlig med statsforvaltere, og vi sender brev til kommunene og minner dem om det. Mitt inntrykk er at veldig mange gjør en fantastisk god jobb, både med å håndtere smitte og med å sikre at barn og unge får et godt tilbud.

Presidenten: Anette Trettebergstuen – til oppfølgingsspørsmål.

Anette Trettebergstuen (A) [11:00:38]: Ja, de ansatte der ute i kommunene som skal følge opp disse ungene og foreldrene og står midt i en pandemi, gjør en fantastisk jobb – så det er sagt. Men de trenger ekstra ressurser og støtte fra regjeringen for å kunne gjøre jobben sin.

Jeg hører at statsråden ikke vil gi den typen garantier som han ga i vår, at han ikke vil komme med noen ekstra innsats overfor kommunene for å sørge for at disse behovene blir ivaretatt framover, og at han heller ikke vil gjøre noe spesielt for å se til at kommunene ivaretar dette.

Men la meg gå over på et annet område som ligger i statsrådens portefølje. Barnevernet var allerede før pandemien overbelastet av saker, det var ikke nok ansatte til å ta seg av sakene. Det er bemanningsmangel i det viktige barnevernet. Dette har blitt forsterket gjennom pandemikrisen, og barnevernet har et skrikende behov for ekstra ressurser. Vil barneministeren, statsråden, følge opp Arbeiderpartiets gjentatte oppfordringer om å komme med en bemanningsplan og øke antall stillinger i barnevernet?

Statsråd Kjell Ingolf Ropstad [11:01:47]: Først vil jeg bare si igjen at uansett hvor mange ganger representanten gjentar det, skal det ikke få lov til å stå igjen som et etterlatt inntrykk: Vi har kompensert kommunene. Vi har dialog og grupper som jobber sammen med kommunene for å finne hva det er kommunene skal kompenseres for, og vi har kompensert for mer enn det kommunene sier.

Så er det helt sikkert enkelte kommuner som er i en ekstraordinær situasjon. Derfor har vi bevilget store deler av midlene som skjønnsmidler, slik at Statsforvalteren kan bevilge mer til de kommunene som sliter

ekstra. Jeg kan iallfall nesten garantere at det kommer til å bli økt i revidert, for på grunn av de siste rundene som har vært, kommer anslaget til å øke, og da kommer regjeringa tilbake til det. Jeg kan ikke stå her og garantere i hvert enkelt tilfelle, i hver enkelt kommune, for det er kommunene som styrer dette selv, men vi stiller opp for dem økonomisk, og så gir vi tydelig beskjed om at dette skal de gjøre.

Når det gjelder barnevernet, viser den siste rapporten fra januar at det er relativt god stand i barnevernet. Siden 2013 har det kommet 1 400 flere ansatte i barnevernet. Det er en økning på 30 pst. Dette har vært en viktig prioritering for regjeringa, og jeg er veldig glad for at vi har fått den økningen, slik at de kan ta vare på de aller mest sårbare ungene.

Presidenten: Åslaug Sem-Jacobsen – til oppfølgingsspørsmål.

Åslaug Sem-Jacobsen (Sp) [11:03:08]: Det er dessverre, som representanten Trettebergstuen peker på, altfor tydelig at de sårbare barna med behov for ekstra hjelp fra det offentlige er de som lider ekstra nå under pandemien. Det gjelder ikke minst dem som hadde omfattende, alvorlige og livstruende psykiske helseplager før korona, noe 245 psykologspesialister og psykologer tidligere denne uken skrev om i en kronikk på NRK Ytring. Disse barna og ungdommene har ifølge de mange kronikkforfatterne nå veldig mye mer alvorlige problemer enn før pandemien, og disse fagfolkene skriver også om at friske barn nå blir syke. Kronikkforfatterne etterlyser skikkelige grep fra myndighetene, og det hjelper ifølge dem altså ikke med økte midler til kommunene og til helseforetakene så lenge det ikke fører til flere ansatte på deres felt. De krever flere ansatte i tjenesten og etablering av flere akuttilbud for alvorlig syke barn og unge.

Dette synes vi i Senterpartiet er veldig alvorlig. Det regner jeg med at statsråden også synes. Han snakker nå i spørretimen om en bevilgning til psykisk helse, men går de pengene direkte til det som etterlyses fra disse fagfolkene? Hvilke andre ting vil ministeren gjøre nå for å etterkomme deres henstilling?

Statsråd Kjell Ingolf Ropstad [11:04:18]: Jeg så det oppropet, og jeg ser veldig alvorlig på det og deler bekymringen. Som jeg sa til representanten Trettebergstuen også, er vi bekymret også for langtidsvirkninger av pandemien. Det er klart at det er ekstremt krevende for mange barn og unge som har det tøft, å oppleve at hverdagen blir veldig annerledes. Det aller viktigste for veldig mange av disse ungene er at de har trygge voksne rundt seg. Mange har ikke det hjemme, og da er det vår oppgave å stille opp for dem. Det aller viktigste vi kan

gjøre, er å sikre at de har skolehelsetjenesten, at de har helsestasjonen, at de kan gå på skolen, kan gå på fritidsaktiviteter, kan oppleve å treffe de trygge voksne som de er vant til å møte.

Som representanten viser til, har vi kommet med 100 mill. kr til barne- og ungdomspsykiatrien, Stortinget bevilget det denne uka. Eksakt hvordan disse midlene skal fordeles, må en nesten spørre helseministeren om, men dette er noe vi fortsatt kommer til å følge veldig tett. Vi kommer også til spesielt å se på hva det vil ha av konsekvenser framover. Nå håper vi jo at vi kan åpne opp samfunnet mer og mer, og forhåpentligvis kommer vi over sommeren til en enda mer normal situasjon, men da er det også viktig at vi er skodd for å møte den bølgen som kan komme.

Presidenten: Vi går da videre til neste hovedspørsmål.

Himanshu Gulati (FrP) [11:05:36]: Mitt spørsmål går til statsråd Ropstad.

Det er nesten et helt år siden trossamfunnsloven ble vedtatt i Stortinget. I denne loven forhandlet Fremskrittspartiet inn gjennomslag hos flertallet for at trossamfunn som mottar penger eller bidrag fra land som ikke selv respekterer religionsfriheten, skal miste offentlige tilskudd i Norge.

Lovteksten ble vedtatt direkte i Stortinget etter forhandlingene, men selv om det har gått et år etter at dette skjedde, har regjeringen enda ikke iverksatt denne delen av loven. I mellomtiden har bl.a. Dagbladet i en serie saker avslørt hvordan både norske og svenske menigheter har hatt koblinger med svært bekymringsfulle aktører – med tvilsomme hensikter, om jeg tør si – fra autoritære land som ikke selv respekterer trosfriheten.

Mitt spørsmål til statsråden er: Hvorfor har dette tatt så lang tid, og hvor lang tid trenger regjeringen for å implementere loven som Stortinget vedtok nesten et år tilbake?

Statsråd Kjell Ingolf Ropstad [11:06:36]: Utenlandsfinansiering til norske trossamfunn er noe jeg også er bekymret for. Det kan true viktige norske demokratiske verdier som samfunnet vårt bygger på, og frykten er også at det kan føre til økt segregering, og at det i verste fall kan være bindinger bak disse midlene som vi virkelig ikke ønsker. Da vi foreslo en ny trossamfunnslov for Stortinget, la vi derfor også inn et rapporteringskrav fra trossamfunnene for nettopp å synliggjøre om de hadde økonomisk finansiering fra utlandet.

Som representanten peker på, visste vi allerede da at siden dette ikke var utredet, ville det ikke kunne tre i kraft med resten av trossamfunnsloven, som jo trådte i

kraft nå ved nyttår. Men jeg kan love at vi har en felles arbeidsgruppe med Utenriksdepartementet som jobber med saken. Det er fullt trøkk.

Akkurat eksakt dato for når også § 6 i loven kan tre i kraft, kan jeg ikke komme med nå. Det handler også litt om dilemmaene man står i, for det Stortinget vedtok i lovteksten, var f.eks. å ta imot bidrag fra stater som ikke respekterer retten til tros- og livssynsfrihet. Det er viktig å fange opp det som er intensjonen til Stortinget her, og da krever det også at en har utredet det bedre enn det som lå som grunnlag. Men dette har stor prioritet hos meg, og jeg vet at Utenriksdepartementet også prioriterer saken. Vi håper å komme tilbake igjen til Stortinget så raskt som mulig.

Himanshu Gulati (FrP) [11:08:06]: I saken om trossamfunnsloven fikk Fremskrittspartiet gjennomslag for at regjeringen skulle komme med lovendringer for å forby såkalte faste etterskoletilbud med overnatting, som kan bidra til negativ sosial kontroll, radikalisering eller segregering. Dette var et gjennomslag Fremskrittspartiet fikk bl.a. etter avsløringen av såkalte koranskole-SFO-er, som skapte stor bekymring.

Klokken tikker, stortingsperioden nærmer seg slutten, og vi har nå et flertall som har forpliktet seg i de forhandlingene om å støtte et slikt forbud. Jeg ønsker derfor å spørre statsråden om når han vil komme til Stortinget med disse lovendringene.

Statsråd Kjell Ingolf Ropstad [11:08:45]: Dette er et anmodningsvedtak som følges opp i Kunnskapsdepartementet, men som representanten er kjent med, jobber vi med en handlingsplan knyttet til negativ sosial kontroll, og dette er et av tiltakene og områdene som det vil være naturlig å jobbe med i den sammenhengen. Akkurat tidspunktet for når den kommer, kan ikke jeg stå her og si, siden det ligger under Kunnskapsdepartementet, men det er ingen tvil om at her er det viktig at en har gode tiltak.

Jeg vil også bare understreke at selve trossamfunnsloven som vi ble enige om, og som ble vedtatt, har mer detaljerte presiseringer av hva som skal til for at man kan miste deler av eller hele statsstøtten. Der peker den bl.a. på negativ sosial kontroll som et av kriteriene. Det er statsforvalterne, tidligere fylkesmennene, som forvalter denne ordningen, og departementet er klageinstans, så jeg antar at det kan komme flere saker knyttet til disse utfordringene, som vil bli behandlet i tiden framover.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – først Christian Tybring-Gjedde.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [11:09:56]: Mitt spørsmål går til utenriksministeren.

Det er avslørt at 16 moskeer i Norge har mottatt pengestøtte fra religiøse diktaturer, som Saudi-Arabia, Qatar, Emiratene, Kuwait og Tyrkia. Det sendes store millionbeløp til privatpersoner i Norge, rekorden foreløpig er 30 mill. kr sendt fra Saudi-Arabia til en privatperson. Dette er penger som finansierer radikale moskeer og imamer som sprer antidemokratiske holdninger, det motvirker integrering og undergraver vår frihet og vår frihets verdier, ikke minst.

Religionsfrihet er at ulike religioner aksepteres, at hver enkelt kan velge sin religion eller ikke ha en religion. Det er ikke å spre hatefulle budskap. Jeg skulle likt å vite: Hva tror utenriksministeren er grunnen til at autoritære islamistiske land ønsker å finansiere radikale trossamfunn i Norge?

Utenriksminister Ine Eriksen Søreide [11:11:11]: Som representanten er inne på, tar vi denne problemstillingen veldig alvorlig, og statsråd Ropstad har også forklart hvordan regjeringa jobber med dette. Det er en problemstilling som ikke er unik for Norge, og det gjør at vi også følger det internasjonale bildet på dette. Vi jobber fra UD's side sammen med BFD for å legge kriteriene for dette i lovs form. Det er rett og slett fordi det er en komplisert prosess, det er ikke en veldig rettlinjet prosess, derfor jobber vi også sammen for å finne gode kriterier.

Jeg vil også legge til at tros- og livssynsfrihet er en problemstilling regjeringa prioriterer veldig høyt i utenriks- og utviklingspolitikken. Vi har mangedoblet støtten til dette arbeidet globalt, fordi vi ser at tros- og livssynsfrihet – og også retten til ikke å tro – nå er under sterkt press veldig mange steder. Vi opplever også at det er en slags første indikator på at det går feil vei med andre menneskerettigheter når den type rettigheter settes under press.

Presidenten: Christian Tybring-Gjedde – til oppfølgingsspørsmål.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [11:12:15]: Dette var et ikke-svar. Jeg tar spørsmålet først, og så kan jeg ta resonnementet etterpå. Hva tror utenriksministeren er grunnen til at autoritære islamistiske land ønsker å finansiere radikale trossamfunn i Norge? Det ønsker jeg svar på.

Så har jeg hørt fra minister Ropstad og nå fra utenriksministeren at man har fullt trykk, det er vanskelig, man får ikke det til, man skal snakke med utlandet, og man bruker en masse penger i utlandet. Men det er ikke det vi har vedtatt i Stortinget. Vi vil vite hva regjeringen gjør for å stanse disse pengestrømmene. Er det sånn at man har gjort en liten deal når det gjelder å få plass i Sikkerhetsrådet, eller er det avtaler med disse landene?

Hvorfor kan man ikke med en gang si at de ikke skal få penger fra Saudi-Arabia – Saudi-Arabia, president – til Norge, til norske moskeer?

Jeg fatter og begriper ikke hvorfor man skal ha en utredning – Kjell Ingolf Ropstad og Ine Eriksen Søreide skal sette seg sammen for å finne en eller annen måte å straffe disse landene på, eller som gjør at de ikke får støtte. Det går da an uten å bruke årevis på det.

Nå er det snart valg. Det kan jo være at en tenker at om noen måneder er jeg ikke utenriksminister, så jeg trenger ikke gjøre noe med det, men det holder ikke.

Utenriksminister Ine Eriksen Søreide [11:13:28]: Her var det som vanlig mye, og representanten Tybring-Gjedde lar ikke en spørretime gå fra seg uten å gjøre kobling mellom sikkerhetsrådsmedlemskapet og omtrent alt han mener er vondt og vanskelig, heller ikke denne gangen.

Det er verken statsråd Ropstads eller min oppfatning at vi ikke får dette til, men siden dette ble vedtatt direkte i komité og dermed ikke har noen forarbeider eller særlig annet knyttet til seg, er det rett og slett en komplisert oppgave å finne de riktige kriteriene sånn at vi er sikker på at vi treffer riktig for å oppfylle Stortingets vedtak. Norges arbeid for tros- og livssynsfrihet internasjonalt er viktig, og det er ikke noen motsetning mellom det og samtidig å jobbe med denne problemstillingen – som altså regjeringa nå holder på med og følger opp Stortingets vedtak.

Presidenten: Vi går videre til neste hovedspørsmål.

Emilie Enger Mehl (Sp) [11:14:33]: Spørsmålet går til utenriksministeren.

Forrige onsdag var statsministeren her i spørretimen og forsikret Senterpartiets representanter om at regjeringen kan håndtere utfordringer med utenlandsk oppkjøp av viktig norsk infrastruktur eller strategiske interesser med hjemmel i sikkerhetsloven. Det gjelder alt fra landområder til naturressurser, strategisk infrastruktur og eierandeler i norske selskaper. Bakgrunnen for at vi stilte det spørsmålet til statsministeren sist uke, var at det var to uker siden PST la fram en ny trusselvurdering for 2021, der nettopp advarselen kommer mot spesielt kinesisk og russisk oppkjøp av viktige, strategiske norske bedrifter, naturressurser, eiendommer og selskaper.

Det tok ikke så veldig lang tid før den problemstillingen ble aktualisert, for det ble nylig kjent at Rolls-Royce nå har inngått en avtale med det russiske selskapet TMH International om å selge en motorfabrikk i Bergen som bl.a. leverer skipsmotorer til Sjøforsvaret. Blant annet får de nye kystvaktskipene motorene sine fra Bergen Engines, og et av skipene har allerede fått en

slik motor installert. Med det oppkjøpet som det nå ligger an til, får ikke bare de russiske interessene kontroll over fabrikken og teknologien der, men de får også ansvar for vedlikehold og oppfølging av norske kystvaktskip. Næringsdepartementet har bare vist til at dette er en kommersiell avtale mellom to kommersielle aktører som de ikke vil legge seg opp i, og UD har bare vist til at Bergen Engines fortsatt kommer til å være underlagt eksportkontroll.

Da lurer jeg på: Mener utenriksministeren at sikkerhetsloven er dekkende når et salg som dette lar seg gjennomføre?

Utenriksminister Ine Eriksen Søreide [11:16:45]: Det er Justis- og beredskapsdepartementet som har ansvar for sikkerhetsloven, som representanten godt vet. I denne saken forholder vi oss til at Nærings- og fiskeridepartementet har sagt at dette er en transaksjon, en kommersiell avtale, og det er også sann at Forsvarsdepartementet da må vurdere de avtalene de har om f.eks. bygging og vedlikehold, og hvilke selskaper de ønsker å bruke.

Når det er sagt, er det generelt sann at dette er en problemstilling regjeringa vurderer løpende. Det er i dagens sikkerhetspolitiske situasjon også viktig at man både har et våkent øye på sikkerhetsloven og til enhver tid forsikrer seg om at sikkerhetsloven er dekkende for de behovene vi har. Da vi lagde ny sikkerhetslov, som trådte i kraft 1. januar 2019, var det 20 år siden forrige sikkerhetslov ble lagd. Den tok ikke høyde for denne type problemstillinger. Det vi nå har gjort med loven, og det som var hele hovedpoenget med loven, var å sørge for at i dagens situasjon må de virksomhetene som er underlagt sikkerhetsloven, også være underlagt en klausul, en hjemmel som gjør at man f.eks. i en gitt situasjon kan stoppe en transaksjon med et selskap som er underlagt sikkerhetsloven.

Men utover det er det altså Nærings- og fiskeridepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet som har ansvaret for disse sakene.

Emilie Enger Mehl (Sp) [11:18:15]: Dette er en sak som ser ut til å havne mellom mange stoler, for her har vi både Nærings- og fiskeridepartementet, Forsvarsdepartementet, Utenriksdepartementet og Justis- og beredskapsdepartementet som skyver ballen litt over til hverandre.

Men det handler jo om sikkerhetspolitikk og utenrikspolitikk. Forsvaret har uttrykt bekymring for at dette salget kan bidra til en sikkerhetsrisiko for det norske forsvaret. Ifølge en forsker ved Sjøkrigsskolen i Bergen, som forsker på sikkerhets- og forsvarspolitikk, vil denne teknologien kunne bidra til å styrke den russiske marinen fordi de for øyeblikket sliter med å bygge sine

egne motorer til halvferdige militærskip ved verft i Russland, som de nå får tilgang til gjennom oppkjøpet i Bergen. Han sier at det vil gi en stor teknologioverføring til Russland som vil gjøre det mye lettere for den russiske marinen å vokse fort.

Spørsmålet er da: Er utenriksministeren enig i at et sånt salg kan bidra til raskere oppbygging av russiske forsvarskapasiteter? Hvis ja: Hva tenker utenriksministeren om hvilken betydning dette har for norsk utenriks- og sikkerhetspolitikk?

Utenriksminister Ine Eriksen Søreide [11:19:21]: Representanten Enger Mehl er opptatt av hva Forsvaret har uttrykt bekymring for, og Forsvarsdepartementets mening rundt det, og det må rettes til forsvarsministeren. Jeg har ikke innsikt i hvilken bekymringsmelding Forsvaret eventuelt har levert, og det spørsmålet må derfor stilles til forsvarsministeren.

Når det er sagt, er det, som jeg sa, en viktig prioritering for regjeringa å bidra til at vi har lovgivning og lov-hjemler som gjør det mulig å ha veldig stramme rammer rundt kritisk infrastruktur, oppkjøp osv., og det har vi også gjennom den sikkerhetsloven som ble vedtatt. Vi ligger i Norge ganske langt framme sammenlignet med mange andre land med tanke på hjemler til f.eks. å stoppe et oppkjøp eller erverv av andeler. Det mener vi er viktig, fordi også med dagens teknologiske utvikling er det ofte helt andre vurderinger som må gjøres enn det var den gangen sikkerhetsloven var relativt ny, altså den gamle sikkerhetsloven, som ikke kunne ta opp i seg denne type vurderinger, og som heller ikke hadde tilstrekkelige hjemler.

Presidenten: Det blir oppfølgingsspørsmål – først Sigbjørn Gjelsvik.

Sigbjørn Gjelsvik (Sp) [11:20:43]: Jeg hører at utenriksministeren peker på andre statsråder. Det er vel slik at utenriksministeren er en del av regjeringens sikkerhetsutvalg. Dette er ganske grunnleggende spørsmål det er snakk om.

Kystvakten er en del av det militære forsvaret av Norge. De beskriver selv sitt eget mål til å skulle være: «Alltid til stede – klare med det vi har», hele året. Det første de trekker fram som en av sine mange oppgaver, er suverenitetshevdelse.

Dette salget handler ikke bare om framtidige anskaffelser. Det er jo kystvaktskip som i dag har motorer fra dette selskapet, Bergen Engines, som også da vil stå for service og vedlikehold i framtiden. Det er snakk om russiske interesser, altså fra et land som Norge ikke har sikkerhetssamarbeid med, og som PST advarer mot i sine trusselvurderinger.

Ser ikke utenriksministeren alvoret i situasjonen, og hvorfor vurderer en ikke å bruke sikkerhetsloven?

Utenriksminister Ine Eriksen Søreide [11:21:45]: Jeg må bare få gjenta at det er Justis- og beredskapsdepartementet som har ansvaret for sikkerhetsloven og Forsvaret og Forsvarsdepartementet som må svare på spørsmål knyttet til eventuelle vedlikeholdsavtaler eller hvordan de vurderer dette. Det har ikke jeg inngående kunnskap om, og det er derfor viktig å holde på den arbeidsdelingen som er.

Jeg vil bare gjenta det jeg sa til representanten Enger Mehl, nemlig at regjeringen er generelt årvåken når det gjelder disse problemstillingene, for det er en utvikling som går i retning av at dette er et område som blir stadig mer komplisert, der det er stadig flere aktører inne, og der vi fra norsk side til enhver tid er interessert i at vi selvfølgelig både har god kontroll, og at de virksomhetene som er underlagt sikkerhetsloven, følger sikkerhetsloven. Vi har også et oppdatert og moderne regelverk, som vi til enhver tid også må vurdere om må oppdateres ytterligere, eller om det må legges til ting for at det skal kunne være i takt med utviklingen.

Presidenten: Christian Tybring-Gjedde – til oppfølgingsspørsmål.

Christian Tybring-Gjedde (FrP) [11:23:00]: For ca. to uker siden tok jeg initiativ til et møte med forsvarsministeren nettopp fordi jeg hadde hørt rykter eller informasjon om denne situasjonen, at dette selskapet Bergen Engines er blitt kjøpt opp. Jeg snakket med forsvarsministeren og han gjorde gode miner til slett spill, som det heter. Jeg tror ikke han visste om dette – det virket ikke sann. Han skulle følge det opp videre. Ikke klarte han å følge det opp, og ikke vet jeg hva han har gjort. I hvert fall ble det lekkasjer til mediene rundt om, det sto både i Forsvarets Forum på nett og i Bergens Tidende, så den saken følges videre.

Dette er en veldig alvorlig sak, og det hjelper ikke å være fra et annet departement. Dette er like alvorlig for utenriksministeren som det er for forsvarsministeren eller en annen minister.

Sjøforsvaret blir avhengig av et russiskkontrollert selskap til drift og vedlikehold på en rekke fartøyer. Den russiske marinen får tilgang til avansert motorteknologi som gjør deres fartøyer både raskere og mer stillegående, og avansert motor- og turbinteknologi overføres til Russland. Ser utenriksministeren at dette er alvorlig, og da mener jeg alvorlig også for ministernes status?

Utenriksminister Ine Eriksen Søreide [11:24:04]: Det er faktisk ikke mulig for meg å gi et svar på hva for-

svarsministeren har sagt eller gjort i møter med representanten Tybring-Gjedde. Da må igjen spørsmålet rettes til forsvarsministeren.

Som jeg har vært inne på i alle mine foregående svar, er sikkerhetsloven det viktigste verktøyet vi har. De virksomhetene som faller inn under sikkerhetsloven, har altså bestemte forpliktelser etter den loven. Det er alltid viktig å være årvåken om enkeltland, enkeltoppkjøp, erverv av andeler osv. kan komme i strid enten med sikkerhetsloven eller av andre årsaker ikke være i tråd med norske interesser, men det er altså sikkerhetsloven som er den juridiske rammen rundt, og som eventuelt kan stoppe et oppkjøp.

Presidenten: Den muntlige spørretimen er da omme.

Sak nr. 2 [11:24:51]

Ordinær spørretime

Presidenten: Det blir noen endringer i den oppsatte spørsmålslisten. Presidenten viser i den sammenheng til den elektroniske spørsmålslisten i salappen.

Endringene var som følger:

Spørsmål 1, fra representanten Ingalill Olsen til samferdselsministeren, er trukket tilbake.

Spørsmål 4, fra representanten Sylvi Listhaug til kultur- og likestillingsministeren, må utsettes til neste spørretime, da statsråden er bortreist.

Spørsmål 1

Fra Ingalill Olsen til samferdselsministeren:

«Kystruten er nå i gang med seilinger fra Bergen til Kirkenes med fem skip, noe som betyr at det er anløp på alle de 34 anløpsstedene annenhver dag. Dette er tatt godt imot langs kysten, da det betyr forutsigbarhet for både passasjerer og gods. Havila Kystruten AS, som skulle starte opp med fire skip fra 1. januar 2021, har fått utsatt sin oppstart på grunn av pandemien.

Kan statsråden orientere om når regjeringa planlegger at Kystruten skal komme tilbake i normal drift, og når Havila Kystruten AS vil være en del av rutetilbudet vårt?»

Presidenten: Dette spørsmålet er trukket tilbake.

Spørsmål 2

Roy Steffensen (FrP) [11:25:21]: «I flere artikler i Aftenbladet kan vi lese at Avinor vurderer samlokalisering av kontrollsentralene i Røyken og på Sola. Dette er

en type beslutning Avinor normalt kan fatte alene, da de er organisert som et eget AS.

Er statsråden enig i at siden dette også kan svekke beredskapen ved Hovedredningssentralen på Sola, bør ikke Avinor avgjøre dette alene, og har i så fall statsråden vurdert å ta grep for å hindre nedleggelse eller flytting av kontrollsentralen på Sola?»

Statsråd Knut Arild Hareide [11:25:55]: Eg vil takke for eit godt spørsmål frå representanten Roy Steffensen.

Eg har lyst til å seie innleiingsvis at luftfarten og Avinor er hardt ramma av pandemien. I 2020 var det behov for å betale ut eit driftstilskot til Avinor på 3,6 mrd. kr, og nyleg har regjeringa bedt Stortinget om ei løyving som tar høgde for eit tilskot på ytterlegare 2,75 mrd. kr første halvår 2021. For å avgrense tilskotsbehovet er det derfor viktig at det blir lagt til rette for omstilling og planlegging på lang sikt i lønnsmda til Avinor generelt.

Dette spørsmålet, som går på vurdering av ei samlokalisering, er ei følge av eit krav frå myndighetene. Avinor treng større areal til undervegstenesta, som er lokalisert ved Stavanger lufthamn. Avinor greier for tida ut tre ulike alternativ for å løyse dette, og eitt av alternativa er samlokalisering av kontrollsentralen ved Stavanger lufthamn med kontrollsentralen i Røyken, slik representanten Steffensen peiker på. Eit anna alternativ er å flytte til ein annan lokasjon i Stavanger-området, og det tredje alternativet er å bli verande ved dagens lokasjon, men med større areal.

Som bakgrunn for utgreiinga har Avinor bedt om innspel frå sentrale aktørar som flyttinga vedkjem, og Hovedredningssentralen har i den samanhengen uttrykt bekymring for konsekvensane av at flygarane ikkje lenger vil vere fysisk til stades for å bistå ved redningsoperasjonar dersom undervegstenesta blir flytta til Røyken. For regjeringa er det avgjerande at kapasiteten til redningstenesta og evna til å gjennomføre komplekse søk- og redningsoperasjonar skal oppretthaldast. Ved større redningsaksjonar er det svært viktig å koordinere luftressursane.

Eg opplever å ha ein god dialog med Avinor i denne saka. Generelt legg eg til grunn at Avinor i sine omstillingsprosessar tar vare på omsynet til sikker og stabil drift og har ein god dialog med samfunnsaktørar og tilsette som omstillinga vedkjem. I denne konkrete saka legg eg derfor spesielt til grunn at Avinor har ein god dialog med Hovedredningssentralen, slik at beredskapssyn skal bli varetatt i denne utgreiingsprosessen.

Eg opplever at det er eit viktig spørsmål. Eg opplever at Avinor har sikra at dei skal ha den dialogen no. Dei vurderer altså tre ulike alternativ. Det er innanfor

mandatet til Avinor å gjere, og eg opplever å ha ein dialog med Avinor i saka som eg synest er tilfredsstillande.

Nils T. Bjørke hadde her teke over presidentplassen.

Roy Steffensen (FrP) [11:28:56]: Takk for svaret. Det var mer oppløftende enn jeg kanskje hadde kunnet håpe. Jeg er glad for at statsråden trekker fram at det er veldig viktig å ha med seg beredskapskapasiteten på Hovedredningssentralen og er tydelig på at Avinor må ha en tett dialog med HRS i det videre arbeidet før en beslutning blir fattet. Det synes jeg er veldig positivt.

Men statsråden nevnte også at Avinor opplever nedgang i økonomien på grunn av korona, og at omorganiseringen må ses i lys av det. Da lurer jeg på om statsråden i fullt alvor mener at det er riktig at vi skal leve med en kanskje varig svekket beredskap som følge av en øyeblikksnedgang i inntektene til Avinor på grunn av en pandemi.

Statsråd Knut Arild Hareide [11:29:50]: Nei, det skal me ikkje oppleve. Sikkerheit går framfor alt innanfor luftfarten. Poenget mitt er at eg opplever at det er eit todelt spørsmål representanten Steffensen tar opp. Eg er opptatt av at Avinor skal ha sin vanlege fridom, dei skal kunne vurdere ting. Me veit at da utvidinga av Gardermoen kom, var jo det aldri eit vedtak i Stortinget. Det blei gjort på Avinors eigne vegner. Så opplever eg at denne saka, som gjeld ei utgreiing av – kall det – myndighetspålagde ting: Dei treng større plass, og dei vurderer tre alternativ. Da er det veldig viktig med den dialogen med HRS, nettopp for å sjå det perspektivet. Det opplever eg at Avinor tar innover seg. Det er ikkje slik at dei ser på eitt alternativ, det å flytte til Røyken, det er ikkje det dei gjer. Dei ser på tre alternativ, og dei har ein tett dialog om dette. Eg ser heller ikkje at det ligg noka avgjerd nært fram i tid om dette, og me må sjå heilskaopen i saka, slik representanten Steffensen påpeiker.

Roy Steffensen (FrP) [11:31:00]: Tusen takk for nok et godt svar. Jeg tolker dette som at det skal lande ganske positivt til slutt.

Det blir også nevnt at det har blitt snakket om flere alternativer, bl.a. areal. Det er snakk om at det er behov for en simulator. Sola kommune har påpekt at skal en sammenligne økonomien i de forskjellige prosjektene, er det viktig å sammenligne epler og epler og pærer og pærer, og det er lagt til grunn at det trengs et helt nytt bygg på Sola for å kunne drive videre. Sola kommune har påpekt at det vil være tilstrekkelig med et lite tilbygg ved siden av eksisterende lokasjon, og at det vil gi et helt annet kostnadsbilde. Det må med i beregningen, samtidig som en må ta med i beregningen kostnader

med eventuelt å flytte til Røyken og samtidig få tilført ny kompetanse, og kostnadene rundt det.

Jeg håper at statsråden ser verdien av dette og vil sørge for at beslutningen blir fattet med et mest mulig likt sammenligningsgrunnlag i de videre beregningene.

Statsråd Knut Arild Hareide [11:32:04]: Ja, nettopp dei poenga som her blir tatt fram, er jo ein del av den vurderinga som Avinor har fått. Det blir gitt gode signal frå Sola kommune og lokalmiljøet. Derfor er to av alternativa som ein ser på, nettopp ei anna lokalisering i Stavanger-området, eller å bli der ein er, men ein treng altså større areal, og det er òg lagt til grunn der.

Så vil eg seie for å oppsummere: Det viktigaste er at sikkerheita blir tatt vare på. Derfor er den dialogen med HRS veldig, veldig viktig her. Det er heller ikkje nokon grunn til å tru at det her er avgjerder som vil bli tatt på veldig kort tid. Ein treng tid for å sjå på dette. Sikkerheita skal takast vare på, og eg synest det er naturleg at når denne avgjerda blir tatt, må me sjå heilskapen, slik representanten Steffensen peiker på i spørsmålet sitt. Derfor er eg ikkje bekymra for utviklinga i denne saka vidare.

Spørsmål 3

Ingrid Heggø (A) [11:33:27]: «Konsekvensane av avlyst eksamen gjer at vi i år får tre kull som konkurrerer om dei same plassane for vidareutdanning på svært ulike vilkår. Utan ei endring i opptakssystemet så vert ikkje prinsippet om lik rett til utdanning ivareteke. Ei tredeling av kvotane slik at elevane i kvart enkelt kull konkurrerer om eit hensiktsmessig tal plassar internt i det enkelte kullet, og ikkje «alle mot alle», kunne vore rettvis.

Kva tiltak vil statsråden komme med for å vareta prinsippet om lik rett til utdanning?»

Statsråd Henrik Asheim [11:34:08]: La meg takke representanten Heggø for spørsmålet. Det var ingen enkel avgjørelse å avlyse den skriftlige eksamenen. Det var det heller ikke i fjor. Det å frata elever eksamen får ikke bare konsekvenser for den enkelte, men det kan også, som representanten peker på, ha konsekvenser for tidligere og fremtidige elevkull. Det tar ikke regjeringen lett på.

Eventuelle endringer i opptakssystemet må vi vurdere grundig og nøye. Det som kan virke som en fornøftig løsning for noen, kan ha uante konsekvenser for andre. Derfor har jeg satt ned en intern arbeidsgruppe i Kunnskapsdepartementet som skal skaffe oversikt og vurdere mulige tiltak, slik som en deling av kvoten, som representanten peker på. Jeg vil også invitere Elevorga-

nisasjonen og Norsk studentorganisasjon til et møte for å komme med innspill. I tillegg skal Unit, som har ansvaret for Samordna opptak, se nærmere på opptaket i 2020.

Det arbeidet departementet er i gang med, mener jeg er i tråd med det en samlet utdannings- og forskningskomité, inkludert Arbeiderpartiet, også har bedt meg om å gjøre, altså ta en vurdering av ulike tiltak uten å forhåndskonkludere.

Jeg kan forsikre representanten om at regjeringen er opptatt av å snu alle steiner og vurdere hva som best sikrer et mest mulig rettferdig opptak til høyere utdanning høsten 2021.

Ingrid Heggø (A) [11:35:30]: Eg takkar for svaret.

Det er veldig bra at det er sett ned ei gruppe som ser på dette, for eg vart litt uroa då eg høyrde svaret som statsråden gav til TV 2, der det vart vist til at avlyst eksamen òg har skjedd før, og at det har gått heilt greitt. Men eg håpar statsråden ser at det er stor skilnad på avlyst eksamen i 2008, 2010 og 2012, som var på grunn av streik, då folk kunne ta seg eit friår eller jobbe eit år. No kan ein ikkje reise, og ikkje får ein jobb, i den situasjonen vi er i no, med ein pandemi. Og det er jo andre året på rad at eksamen er avlyst.

Kan statsråden seia noko meir konkret om kva tiltak han tenkjer seg? Er det fleire studieplassar ein ser føre seg, og vil det eventuelt koma nye studieplassar eller ei vidareføring av dei som er?

Statsråd Henrik Asheim [11:36:32]: Ett av svarene kan være flere studieplasser. Høsten 2020 opprettet vi 4 000 nye studieplasser ved høyere utdanning og 1 500 nye studieplasser på fagskolene. Disse er videreført i budsjettet for 2021, slik at det også vil være 4 000 flere plasser ved opptaket for dem som søker høyere utdanning.

I tillegg til det har vi fått innspill om mange forskjellige potensielle løsninger, og jeg kan nevne to som jeg ikke kommer til å gå videre med. Det ene er å nulle eksamenskarakteren for dem som har hatt eksamen. Det mener jeg vil være veldig urettferdig for dem som gikk opp på eksamen, og enda viktigere: Noen har kanskje fått karakteren 1 i ett fag, altså ikke bestått, men stått på eksamen og dermed fått vitnemålet sitt. Da kan vi ikke bare nulle ut det resultatet.

Det andre er å se på ulike typer algoritmer, altså regne ut hva som normalt ville skjedd med eksamen. Det kan være logisk i et Excel-ark, men veldig urettferdig for den enkelte elev, og det er grunnen til at jeg i intervjuer har nevnt dette med å dele opp kvoten. Men vi skal huske på at det å dele opp i flere kvoter også betyr færre plasser å konkurrere om i de ulike kvotene,

og de som da ikke søker innenfor dem, vil få færre plasser å søke om. Da kan snittet gå opp der.

Ingrid Heggø (A) [11:37:42]: Takk for svaret.

Eg deler det synspunktet, om det statsråden ikkje bør gå vidare med, men det eg har veldig lyst til å få ein garanti frå statsråden om, er at opptaket ikkje skal gå som normalt i år, og at han vil sjå på dette med å gjera noko med at det er ein urettferdig konkurranse, sånn som det er. Eg har veldig lyst til å få den garantien.

Statsråd Henrik Asheim [11:38:10]: Ettersom vi ikke har forhåndskonkludert, ettersom vi skal ha møte med Elevorganisasjonen og med Unit, som organiserer Samordna opptak, og med Norsk studentorganisasjon, tror jeg uansett ikke at jeg skal garantere noe utfall, for det er helt åpenbart at i en slik situasjon vi er i nå, vil noen oppleve urettferdighet uansett hva vi gjør.

Når det er sagt, så er det en grunn til at vi har satt i gang dette arbeidet, og det er et tydelig signal også fra Stortinget om at man ønsker å finne løsninger som gjør det så rettferdig som mulig. Det er det vi jobber med nå. Men jeg kan ikke garantere noe utfall, rett og slett fordi vi ikke er ferdige, og fordi vi heller ikke har hatt møte med elevene ennå.

Spørsmål 4

Fra representanten Sylvi Listhaug til kultur- og likestillingsministeren:

«For få uker siden måtte NRK stå skolerett og beklage at en programleder i et av deres radioprogram spredde et antisemittistisk budskap over eteren. Heldigvis er det sjelden vi hører slike budskap i norske medier, men like fullt er antisemittisme fortsatt et problem i Norge. Kultur- og likestillingsministeren har diskriminering i sin portefølje.

Hvorfor vil ikke statsråden, som ellers er aktiv i rasismedebatten, ta avstand fra slike antisemittistiske budskap som vi var vitne til i NRK?»

Presidenten: Dette spørsmålet er utsett til neste spørjetime.

Dermed er sak nr. 2 over.

Sak nr. 3 [11:38:48]

Referat

Presidenten: Det ligg ikkje føre noko referat. Dermed er kartet for i dag ferdig handsama. Ber nokon om ordet før møtet er heva? – Møtet er heva.

Møtet slutt kl. 11.39.

